

Biogramy oznaczonych Medalami RMM

Ks. Jan Dargiewicz

przyjął święcenia prezbiteratu w 2003 r. Od 2005 r. przez ponad 15 lat posługiwał jako duszpasterz na terenie Ukrainy, w Odessie. Od 12 sierpnia 2022 r. pełni funkcję proboszcza parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Krasnopolu. Współpraca księdza Jana Dargiewicza z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku jest szczególnie widoczna w czasie cyklicznego współorganizowania wraz ze społeczeństwem Ziemi Sejneńskiej i IPN rocznic wybuchu powstania sejneńskiego. Od ponad 10 lat nieodłącznym elementem uroczystości rocznicowych jest marsz członków Stowarzyszenia POW z Krasnopola do Sejn. Ksiądz Jan Dargiewicz aktywnie włącza się w organizację tego przedsięwzięcia. Aby docenić zaangażowanie kapłana, w 2025 r. wręczanie tabliczek „GRÓB WETERANA” dla rodzin byłych powstańców sejneńskich miało miejsce również w Krasnopolu.

Jako duszpasterz w Odessie ksiądz Jan Dargiewicz aktywnie włączał się w życie Polonii dbając o jej tożsamość historyczną. Współpracując m.in. z Kurierem Wileńskim, Radiem Maryja i Telewizją Polonia przedstawiał szerszemu odbiorcy sytuację tamtejszej Polonii oraz akcentował wkład polskiej diaspory w rozwój tych ziem.

W swoich działaniach ksiądz Jan Dargiewicz podejmował współpracę z przedstawicielami dyplomatycznymi RP na Ukrainie. Współdziałając z Konsulem Generalnym RP w Odessie, Andrzejem Sobczakiem, duszpasterz przyczynił się do odrestaurowania grobu gen. bryg. Mariusza Zaruskiego, zmarłego w Chersoniu 8 kwietnia 1941 r. Korzystając z wsparcia konsulatu w Odessie i tamtejszego Domu Uczonych wydał publikację poświęconą pierwszemu polskiemu cmentarzowi w Odessie.

Na wyróżnienie zasługuje wkład ks. Jana Dargiewicza w upamiętnienie ofiar zbrodni sowieckich w pobliżu Odessy. W sierpniu 2021 r. ukraiński odpowiednik Instytutu Pamięci Narodowej wydał komunikat o odkryciu w pobliżu miasta masowych grobów z lat 1937–1941. W miejscu tym ma według szacunków spoczywać nawet 8 tys. ofiar zbrodni sowieckich, w tym także Polaków. Do końca pobytu na Ukrainie ks. Jan Dargiewicz uczestniczył w pochówkach zamordowanych. Zaangażował się w powstanie miejsca pamięci ofiar reżimu bolszewickiego, na wzór memoriału katyńskiego.

We współpracy z Fundacją Mosty ksiądz Jan Dargiewicz zaangażował się w upamiętnienie konsekrowanego w 1913 r. w Odessie kościoła pw. św. Klemensa, wybudowanego przez polskich przedsiębiorców. Świątynia została zabrana wiernym w 1935 r. i zniszczona w 1937 r. W ramach współpracy z Fundacją „Orlen” utworzono tzw. Polski Skwer w Odessie oraz instalację plenerową poświęconą historii Polski. Ksiądz Jan Dargiewicz był współautorem upamiętnienia.

Całokształt działalności ks. Jana Dargiewicza świadczy o tym, że troska o pamięć historyczną jest bardzo ważna w jego kapłańskiej posłudze.

Maciej Tomasz Plesiewicz

jest starostą sejneńskim od 2018 r. Od lat współpracuje z IPN w zakresie upamiętniania faktów, wydarzeń oraz postaci związanych z historią Polski.

W czasie swojego urzędowania we współpracy z Oddziałem IPN w Białymstoku organizował rocznice wybuchu powstania sejneńskiego. 100. rocznicy zrywu

niepodległościowego obchodzonej w dniach 24–25 sierpnia 2019 r. towarzyszyła przygotowana przez Oddziałem IPN w Białymstoku wystawa poświęcona powstaniu.

W czasie 101. rocznicy wybuchu powstania sejneńskiego odsłonięto tablicę memoratywną poświęconą śp. Tadeuszowi Katelbachowi przygotowaną przez Oddział IPN w Białymstoku. Realizacja upamiętnienia umiejscowionego na gmachu Poczty Polskiej w Sejnach była możliwa dzięki wsparciu Starosty Sejneńskiego, który osobiście zaangażował się w odnalezienie odpowiedniej lokalizacji memoriału.

Maciej Tomasz Plesiewicz wspiera działania sejneńskich społeczników dążących do wpisania jak największej liczby mogił do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. Wspiera również inicjatywy mające na celu ratowanie grobów o wartości historycznej i memoratywnej, które nie spełniają kryteriów określonych w ustawie o ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. Działania te koncentrują się między innymi na kwestach organizowanych na sejneńskich cmentarzach każdego roku w pierwszych dniach listopada.

Działania Macieja Tomasza Plesiewicza daleko wykraczają poza obowiązki wynikające ze sprawowanej funkcji starosty powiatowego. Przez lata współpracy z Oddziałem IPN w Białymstoku a także z lokalnymi organizacjami społecznymi dał się poznać jako osoba, dla której troska o pamięć historyczną stanowi jeden z największych priorytetów.

Barbara Miszkiel jest osobą aktywnie działającą na terenie Sejn. Pełni funkcję Dyrektora Biblioteki Publicznej w Sejnach oraz kierownika tamtejszego Środowiskowego Domu Samopomocy. Równocześnie, od maja 2023 r. pełni obowiązki Dyrektora Muzeum Kresów Rzeczypospolitej Obojga Narodów w Sejnach. Jako osoba zarządzająca placówką muzealną współpracuje z IPN w zakresie upamiętniania faktów, wydarzeń oraz postaci związanych z historią Polski.

Nieocenione wsparcie Barbary Miszkiel widoczne jest szczególnie przy organizacji we współpracy z Oddziałem IPN w Białymstoku kolejnych rocznic wybuchu powstania sejneńskiego. Począwszy od 2023 r. uroczystości rocznicowe odbywają się w siedzibie muzeum.

Dzięki staraniom Barbary Miszkiel w ramach trzydniowych obchodów 105. rocznicy wybuchu powstania sejneńskiego miała miejsce konferencja naukowa, w której wzięli udział prof. dr hab. Wiesław Jan Wysocki, prof. dr hab. Grzegorz Nowik oraz pracownicy OIPN w Białymstoku.

Dzięki życzliwości Barbary Miszkiel wystawy IPN często są eksponowane w siedzibie muzeum. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się wystawy poświęcone powstaniu sejneńskiemu oraz przyłączaniu do Macierzy terenów północno-wschodniej Polski.

Dzięki współpracy Muzeum Kresów Rzeczypospolitej Obojga Narodów i OBEN, w gmachu muzeum organizowane są prelekcje wygłaszane przez pracowników IPN.

Zaangażowanie Barbary Miszkiel w organizację uroczystości przy współpracy z Oddziałem IPN w Białymstoku nie ogranicza się jedynie do godzin otwarcia Muzeum Kresów Rzeczypospolitej Obojga Narodów w Sejnach. O każdej porze dnia, nawet w soboty, można liczyć na jej dyspozycyjność i troskę o pozytywny efekt wspólnie organizowanych przedsięwzięć. Pozwala to sądzić, że troska o pamięć historyczną należy do priorytetów Barbary Miszkiel nie tylko w życiu zawodowym, ale i prywatnym.

Justyna Stolarska prowadzi aktywną działalność społeczną mającą na celu upamiętnienie osób związanych z walką i męczeństwem Narodu Polskiego.

Zaangażowanie Justyny Stolarskiej umożliwiło w ciągu roku odnalezienie i wpisanie do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski 23 mogił powstańców sejneńskich spoczywających na cmentarzach parafialnych w Krasnopolu.

Współpracując z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku przy organizacji 106. rocznicy wybuchu powstania sejneńskiego pośredniczyła w kontakcie ze wszystkimi rodzinami weteranów. Dzięki temu 24 sierpnia 2025 r. potomkowie 23 Bohaterów otrzymali informacje o wpisie grobów ich bliskich do ewidencji prowadzonej przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Dla Rodzin odnalezionych dzięki zaangażowaniu Justyny Stolarskiej niezwykle cenne są materiały i informacje o byłych powstańcach sejneńskich przekazywane przez Instytut Pamięci Narodowej.

Justyna Stolarska była osobiście zaangażowana w procedowanie każdego wniosku o wpis do ewidencji. Dzięki jej zamiłowaniom genealogicznym możliwe było uzyskanie aktów metrykalnych wszystkich weteranów, nie tylko aktów zgonu, lecz także sporządzanych w XIX w. w języku rosyjskim aktów chrztu. Pozwoliło to na weryfikację inskrypcji na grobach Bohaterów.

Justyna Stolarska oprócz współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej działa również społecznie w Stowarzyszeniu Jamiński Zespół Indeksacyjny, zajmującym się m.in. indeksowaniem i publikowaniem wyciągów z ksiąg parafialnych.

Z prac Stowarzyszenia korzysta również Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku. Odnalezione przy wsparciu Stowarzyszenia dokumenty Jakuba Sturgulewskiego pozwoliły na weryfikację inskrypcji na grobie weterana powstania styczniowego na cmentarzu parafialnym w Augustowie.

Całokształt działań Justyny Stolarskiej przyczynia się do kultywowania pamięci lokalnej społeczności o pochodzących z Krasnopolu Bohaterach.

Katarzyna Witkowska jest nauczycielem historii, analizy i interpretacji źródła historycznego, a także edukacji dla bezpieczeństwa w Zespole Szkół nr 1 w Suwałkach – III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Alfreda Lityńskiego w Suwałkach. Jest również nauczycielem doradcą metodycznym w Suwalskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli. W szkole jest także opiekunem poczty sztandarowej.

Od wielu lat Katarzyna Witkowska współpracuje z Oddziałem IPN w Białymstoku: regularnie pracownicy Oddziału IPN w Białymstoku biorą udział zajęciach otwartych dla suwalskich nauczycieli i licealistów, poświęconych najnowszej historii Polski, podczas których prezentowane są wyniki badań IPN, a także pomoce dydaktyczne, gry, portale tematyczne opracowane przez IPN. Katarzyna Witkowska wraz z uczniami bierze udział z sukcesami w organizowanych przez IPN projektach i konkursach zarówno oddziałowych: „Katyń – w rocznicę Zbrodni”, „Śladami Bohaterów”, „Ferie z IPN”, jak i centralnych, np.: „Łączka i inne miejsca poszukiwań”, „Silni Polską”.

Współorganizuje dla uczniów konferencje naukowe, których uczestnikami są m.in. historycy regionaliści, bądź wykładowcy uniwersyteccy, co pozwala uczniom na zdobycie wiedzy zarówno z historii ogólnopolskiej, regionalnej, jak i np. polonistyki.

Katarzyna Witkowska przygotowała i koordynowała innowację „Wiem skąd jestem. Historia mojej miejscowości” – projekt poświęcony miejscowościom zamieszkania uczniów III LO, w ramach którego uczniowie przeprowadzili wiele wywiadów, przeglądali archiwa, książki, Internet by jak najpełniej pokazać swoje miejsce na Ziemi.

Jako doradca metodyczny w Suwalskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli wielokrotnie zapraszała pracowników Oddziału IPN w Białymstoku do prowadzenia warsztatów skierowanych do nauczycieli historii, ale także nauczania przedszkolnego – podczas których przedstawiano ofertę edukacyjną IPN skierowaną do najmłodszego odbiorcy, np. zajęcia i grę edukacyjną „Polak Mały, filmy i materiały edukacyjne z serii „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły”.